

॥ तैत्तिरीय संहिता ॥

॥ पञ्चमः प्रश्नः ॥

॥ तैत्तिरीयसंहितायां चतुर्थकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः ॥

नमस्ते रुद्र मन्यव उतो त इषवे नमः। नमस्ते अस्तु धन्वने
बाहुभ्यामुत ते नमः। या त इषुः शिवतमा शिवम्बभूव ते धनुः।
शिवा शरव्या या तव तया नो रुद्र मृडया। या ते रुद्र शिवा
तनूरघोरापापकाशिनी। तया नस्तनुवा शन्तमया गिरिशन्ताभि
चाकशीहि। यामिषुं गिरिशन्त हस्ते (१)

बिभर्ष्यस्तवे। शिवां गिरित्र तां कुरु मा हिंसीः पुरुषं
जगत्। शिवेन वचसा त्वा गिरिशाच्छा वदामसि। यथा नः
सर्वमिज्जगदयक्ष्म सुमना असत्। अध्यवोचदधिवक्ता प्रथमो दैव्यो
भिषक्। अहींश्च सर्वाञ्जम्भयन्त्सर्वाश्च यातुधान्यः। असौ यस्ताम्रो
अरुण उत बभ्रुः सुमङ्गलः। ये चेमा रुद्रा अभितो दिक्षु (२)

श्रिताः सहस्रशोऽवैषा हेड ईमहे। असौ योऽवसर्पति
नीलग्रीवो विलोहितः। उतैनं गोपा अदृशन्नदृशन्नुदहार्यः। उतैनं
विश्वा भूतानि स दृष्टो मृडयाति नः। नमो अस्तु नीलग्रीवाय
सहस्राक्षाय मीदुषे। अथो ये अस्य सत्वानोऽहं तेभ्योऽकरं नमः।
प्र मुञ्च धन्वनस्त्वमुभयोरार्त्तियोज्याम्। याश्च ते हस्त इषवः (३)

परा॒ ता भ॑गवो वप। अ॒व॒त॒त्य॒ ध॒नु॒स्त्व॑ सह॑स्राक्ष॒ शते॑षुधे।
 नि॒शीर्य॑ श॒ल्याना॒म्मुखा॑ शि॒वो नः॑ सु॒मना॑ भव। वि॒ज्यं ध॒नुः क॒प॒र्दि॒नो
 वि॒श॒ल्यो बा॑णवा॑ उ॒त। अ॒ने॒श॒न्न॒स्ये॒षव॑ आ॒भुर॑स्य निष॒ङ्ग॒थिः। या ते॑
 हे॒ति॒र्मा॒दुष्ट॑म् ह॒स्ते ब॒भूव॑ ते॒ धनुः॑। तया॒स्मान् वि॒श्वत॑स्त्वम॒यक्ष॑मया॒
 परि॑ ब्रुज। नम॑स्ते अ॒स्त्वायु॑धा॒याना॑त॒ताय॑ धृ॒ष्णवे॑। उ॒भाभ्या॑मु॒त
 ते॒ नमो॑ बा॒हुभ्या॑ तव॒ धन्व॑ने। परि॑ ते॒ धन्व॑नो हे॒तिर॒स्मान्वृ॑णक्तु
 वि॒श्वतः॑। अथो॒ य इ॒षुधि॑स्तवा॒रे अ॒स्मन्नि॑ धेहि॒ तम्॥ (४)

हस्ते दिक्षिष्वपव उभाभ्यां द्वाविंशतिश्च॥ [१]

नमो॑ हिर॑ण्यबा॒हवे॑ से॒ना॒न्यै दि॒शां च॒ पत॑ये नमो॑ नमो॑ वृ॒क्षेभ्यो॑
 हरि॑केशेभ्यः पशू॒नाम्प॑तये॒ नमो॑ नमः॑ स॒स्मिञ्ज॑राय॒ त्विषी॑मते
 पथी॒नाम्प॑तये॒ नमो॑ नमो॑ बभ्रु॒शाय॑ वि॒व्याधि॑नेऽन्ना॒नाम्प॑तये॒ नमो॑
 नमो॑ हरि॑केशा॒योप॑वीति॒ने पु॒ष्टा॒नाम्प॑तये॒ नमो॑ नमो॑ भ॒वस्य॑ हे॒त्यै
 जग॑ता॒म्प॑तये॒ नमो॑ नमो॑ रु॒द्राया॑त॒तावि॑ने॒ क्षेत्रा॑णा॒म्प॑तये॒ नमो॑ नमः॑
 सू॒ताया॑ह॒न्त्याय॑ वना॒नाम्प॑तये॒ नमो॑ नमः॑ (५)

रोहि॑ताय॒ स्थ॒प॑तये॒ वृ॒क्षाणा॑म्प॑तये॒ नमो॑ नमो॑ म॒न्त्रिणै॑ वाणि॒जाय॑
 कक्षा॑णा॒म्प॑तये॒ नमो॑ नमो॑ भुव॒न्त॒र्यै वा॑रि॒वस्कृ॑तायौष॒धीना॑म्प॑तये॒
 नमो॑ नम॑ उ॒च्चैर्घो॑षाया॒क्रन्द॑य॒ते प॑त्ती॒नाम्प॑तये॒ नमो॑ नमः॑ कृ॒त्स्नवी॑ताय॒
 धाव॑ते॒ स॒त्त्वंना॑म्प॑तये॒ नमः॑॥ (६)

वनानाम्पतये नमो नम एकात्रिंशच्च॥ [२]

नमः सहमानाय निव्याधिनां आव्याधिनीनाम्पतये नमो नमः
 ककुभाय निषङ्गिणे स्तेनानाम्पतये नमो नमो निषङ्गिण इषुधिमते
 तस्कंराणाम्पतये नमो नमो वञ्चते परिवञ्चते स्तायूनाम्पतये नमो
 नमो निचेरवे परिचरायारण्यानाम्पतये नमो नमः सूकाविभ्यो
 जिघांसद्भ्यो मुष्णताम्पतये नमो नमोऽसिमद्भ्यो नक्तं चरद्भ्यः
 प्रकृन्तानाम्पतये नमो नम उष्णीषिणे गिरिचराय कुलुश्चानाम्पतये
 नमो नमः (७)

इषुमद्भ्यो धन्वाविभ्यश्च वो नमो नम आतन्वानेभ्यः
 प्रतिदधानेभ्यश्च वो नमो नम आयच्छद्भ्यो विसृजद्भ्यश्च वो नमो
 नमोऽस्यद्भ्यो विध्यद्भ्यश्च वो नमो नम आसीनेभ्यः शयानेभ्यश्च
 वो नमो नमः स्वपद्भ्यो जाग्रद्भ्यश्च वो नमो नमस्तिष्ठद्भ्यो
 धावद्भ्यश्च वो नमो नमः सभाभ्यः सभापतिभ्यश्च वो नमो नमो
 अश्वेभ्योऽश्वपतिभ्यश्च वो नमः॥ (८)

कुलुश्चानाम्पतये नमो नमोऽश्वपतिभ्यस्त्रीणि च॥ [३]

नम आव्याधिनीभ्यो विविध्यन्तीभ्यश्च वो नमो नम
 उगणाभ्यस्तृहतीभ्यश्च वो नमो नमो गृत्सेभ्यो गृत्सपतिभ्यश्च
 वो नमो नमो व्रातेभ्यो व्रातपतिभ्यश्च वो नमो नमो गुणेभ्यो
 गुणपतिभ्यश्च वो नमो नमो विरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्यश्च वो नमो
 नमो महद्भ्यः क्षुल्लकेभ्यश्च वो नमो नमो रथिभ्योऽरथेभ्यश्च वो
 नमो नमो रथेभ्यः (९)

रथपतिभ्यश्च वो नमो नमः सेनाभ्यः सेनानिभ्यश्च वो नमो नमः
 क्षत्तृभ्यः सङ्गृहीतृभ्यश्च वो नमो नमस्तक्षभ्यो रथकारेभ्यश्च वो नमो
 नमः कुलालेभ्यः कर्मरिभ्यश्च वो नमो नमः पुञ्जिष्टेभ्यो निषादेभ्यश्च
 वो नमो नम इषुकृद्भ्यो धन्वकृद्भ्यश्च वो नमो नमो मृगयुभ्यः
 श्वनिभ्यश्च वो नमो नमः श्वभ्यः श्वपतिभ्यश्च वो नमः॥ (१०)

रथैभ्यः श्वपतिभ्यश्च द्वे च॥ [४]

नमो भुवाय च रुद्राय च नमः शर्वाय च पशुपतये च नमो
 नीलग्रीवाय च शितिकण्ठाय च नमः कपर्दिने च व्युप्तकेशाय च
 नमः सहस्राक्षाय च शतधन्वने च नमो गिरिशाय च शिपिविष्टाय
 च नमो मीढुष्टमाय चेषुमते च नमो ह्रस्वाय च वामनाय च नमो
 बृहते च वर्षीयसे च नमो वृद्धाय च संवृध्वने च (११)

नमो अग्रियाय च प्रथमाय च नम आशवे चाजिराय च
 नमः शीघ्रियाय च शीभ्याय च नम ऊर्म्याय चावस्वन्याय च नमः
 स्रोतस्याय च द्वीप्याय च॥ (१२)

सं वृध्वने च पञ्चविंशतिश्च॥ [५]

नमो ज्येष्ठाय च कनिष्ठाय च नमः पूर्वजाय चापरजाय च
 नमो मध्यमाय चापगल्भाय च नमो जघन्याय च बुध्नियाय च
 नमः सोभ्याय च प्रतिसर्याय च नमो याम्याय च क्षेम्याय च
 नम उर्वर्याय च खल्याय च नमः श्लोक्याय चावसान्याय च नमो

वन्याय च कक्षाय च नमः श्रवाय च प्रतिश्रवाय च (१३)

नम आशुषेणाय चाशुरथाय च नमः शूराय चावभिन्दते च
नमो वर्मिणे च वरूथिने च नमो बिल्मिने च कवचिने च नमः
श्रुताय च श्रुतसेनाय च॥ (१४)

प्रतिश्रवाय च पञ्चविंशतिश्च॥ [६]

नमो दुन्दुभ्याय चाहनन्याय च नमो धृष्णवे च प्रमृशाय च नमो
दूताय च प्रहिताय च नमो निषङ्गिणे चेषुधिमते च नमस्तीक्ष्णेषवे
चायुधिने च नमः स्वायुधाय च सुधन्वने च नमः सुत्याय च
पथ्याय च नमः काट्याय च नीप्याय च नमः सूद्याय च सरस्याय
च नमो नाद्याय च वैशन्ताय च (१५)

नमः कूप्याय चावट्याय च नमो वर्ष्याय चावर्ष्याय च नमो
मेघ्याय च विद्युत्याय च नम ईध्रियाय चातप्याय च नमो वात्याय
च रेष्मियाय च नमो वास्तव्याय च वास्तुपाय च॥ (१६)

वैशन्ताय च त्रिंशच्च॥ [७]

नमः सोमाय च रुद्राय च नमस्ताम्राय चारुणाय च नमः
शङ्गाय च पशुपतये च नम उग्राय च भीमाय च नमो अग्रेवधाय
च दूरेवधाय च नमो हन्त्रे च हनीयसे च नमो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो
नमस्ताराय नमः शम्भवे च मयोभवे च नमः शङ्कराय च मयस्कराय
च नमः शिवाय च शिवतराय च (१७)

नमस्तीर्थाय च कूल्याय च नमः पार्याय चावार्याय च नमः
प्रतरणाय चोत्तरणाय च नमः आतार्याय चालाद्याय च नमः शष्याय
च फेन्याय च नमः सिकत्याय च प्रवाह्याय च॥ (१८)

शिवतराय च त्रिंशच्च॥ [८]

नम इरिण्याय च प्रपथ्याय च नमः किंशिलाय च क्षयणाय
च नमः कपर्दिने च पुलस्तये च नमो गोष्ठ्याय च गृह्याय च
नमस्तल्प्याय च गेह्याय च नमः काट्याय च गह्वरेष्ठाय च नमो
हृदय्याय च निवेष्ट्याय च नमः पांसव्याय च रजस्याय च नमः
शुष्क्याय च हरित्याय च नमो लोप्याय चोलप्याय च (१९)

नम ऊर्वाय च सूर्माय च नमः पुण्याय च पर्णशद्याय च
नमोऽपगुरमाणाय चाभिघ्नते च नमः आक्खिदते च प्रक्खिदते च
नमो वः किरिकेभ्यो देवानां हृदयेभ्यो नमो विक्षीणकेभ्यो नमो
विचिन्वत्केभ्यो नमः आनिरहतेभ्यो नमः आमीवत्केभ्यः॥ (२०)

उलप्याय च त्रयस्त्रिंशच्च॥ [९]

द्रापे अन्धसस्पते दरिद्रन्नीललोहित। एषां पुरुषाणामेषाम्पशूनां
मा भेर्मारो मो एषां किं चनाममत्। या तै रुद्र शिवा तनूः शिवा
विश्वाहभेषजी। शिवा रुद्रस्य भेषजी तया नो मृड जीवसे।
इमां रुद्राय तवसे कपर्दिने क्षयद्वीराय प्र भंरामहे मतिम्। यथा
नः शमसद्विपदे चतुष्पदे विश्वम्पुष्टम्यामे अस्मिन् (२१)

अना॑तुरम्। मृ॒डा नो॑ रु॒द्रोत॑ नो॒ मय॑स्कृ॒धि क्ष॑य॒द्वीरा॑य॒ नम॑सा
विधे॑म ते। यच्छं॑ च॒ योश्च॑ म॒नुरा॑य॒जे पि॒ता तद॑श्याम् तव॑ रु॒द्र
प्रणी॑तौ। मा नो॑ म॒हान्त॑मु॒त मा नो॑ अ॒र्भकं॑ मा न॒ उक्ष॑न्तमु॒त मा न॑
उक्षि॑तम्। मा नो॑ व॒धीः पि॒तर॒म्मोत॑ मा॒तरं॑ प्रि॒या मा न॑स्त॒नुवः॑ (२२)

रु॒द्र री॑रि॒षः। मा न॑स्तो॒के तन॑ये॒ मा न॒ आयु॑षि॒ मा नो॒ गोषु॑
मा नो॒ अश्वे॑षु रीरि॒षः। वी॒रा॒न्मा नो॑ रु॒द्र भा॑मि॒तो व॑धी॒रह॑विष्म॒न्तो
नम॑सा विधे॑म ते। आ॒रा॒त्ते गो॒घ्न उ॒त पू॑रुष॒घ्ने क्ष॑य॒द्वीरा॑य॒ सु॒म्रम॑स्मे
ते॑ अस्तु। रक्षा॑ च नो॒ अधि॑ च दे॒व ब्रू॑ह॒धा च नः॑ शर्म॑ यच्छ
द्वि॒बर्हाः॑। स्तु॒हि (२३)

श्रु॒तं ग॑र्त॒सदं॑ युवा॑न॒म्मृ॒गं न॒ भी॒ममु॑प॒हृत्तु॑मु॒ग्रम्। मृ॒डा
ज॑रि॒त्रे रु॒द्र स्तवा॑नो अ॒न्यं ते॑ अ॒स्मन्नि॑ व॒पन्तु॑ सेनाः॑। परि॑ णो
रु॒द्रस्य॑ हे॒तिर्वृ॑णक्तु॒ परि॑ त्वे॒षस्य॑ दु॒र्मति॑र॒घा॒योः। अव॑ स्थि॒रा
म॒घव॑द्भ्यस्तनुष्व॒ मी॒ढ्वस्तो॑काय॒ तन॑याय॒ मृ॒डय॑। मी॒ढुष्ट॑म॒ शिव॑तम
शि॒वो नः॑ सु॒मना॑ भव। प॒र॒मे वृ॒क्ष आ॑यु॒धं नि॒धाय॑ कृ॒त्तिं वसा॑न॒
आ च॑र॒ पिना॑कम् (२४)

बिभ्र॑दा ग॒हि। वि॒कि॑रि॒द् वि॒लो॑हित॒ नम॑स्ते अस्तु॒ भगवः॑।
यास्ते॑ स॒हस्र॑ हे॒तयो॒ऽन्यम॑स्मन्नि॑ व॒पन्तु॑ ताः। स॒हस्रा॑णि स॒हस्र॑धा
बा॒हुवो॑स्तव॑ हे॒तयः॑। तासा॒मीशा॑नो॒ भगवः॑ प॒रा॒चीना॑ मु॒खा

कृधि॥ (२५)

अस्मि॑ स्तनुवः॑ स्तुहि॑ पिना॑कमेका॑त्रि॑शच्च॑॥ [१०]

स॒हस्रा॑णि स॒हस्र॑शो ये रु॒द्रा अधि॑ भू॒म्या॑म्। तेषा॑ं
स॒हस्र॑योज॒नेऽव॒ धन्वा॑नि तन्मसि। अ॒स्मिन्म॑ह॒त्यर्ण॑वे॒ऽन्तरि॑क्षे भ॒वा
अधि॑। नील॑ग्री॒वाः शि॒ति॒कण्ठाः॑ श॒र्वा अधः॑ क्षे॒माच॑राः। नील॑ग्री॒वाः
शि॒ति॒कण्ठा॑ दिव॑ रु॒द्रा उप॑श्रिताः। ये वृ॒क्षेषु॑ स॒स्मिञ्च॑रा नील॑ग्री॒वा
वि॒लोहि॑ताः। ये भू॒ताना॑मधि॑पतयो वि॒शिखा॑सः क॒पर्दिनः॑। ये अ॒न्नेषु॑
वि॒विध्य॑न्ति पात्रेषु॑ पिब॑तो ज॒नान्। ये प॒थाम्प॑थि॒रक्ष॑य ऐ॒लवृ॑दा
य॒व्युधः॑। ये ती॒र्थानि॑ (२६)

प्र॒चर॑न्ति सृ॒काव॑न्तो निष॒ङ्गिणः॑। य ए॒ताव॑न्तश्च भू॒याः स॒श्च
दिशो॑ रु॒द्रा वि॑तस्थि॒रे। तेषा॑ं स॒हस्र॑योज॒नेऽव॒ धन्वा॑नि
तन्मसि। नमो॑ रु॒द्रेभ्यो॑ ये पृ॒थिव्यां॑ ये॒ऽन्तरि॑क्षे ये दि॒वि
येषा॑मन्नं वातो॑ व॒रुष॑मिष॒वस्तेभ्यो॑ दश॑ प्राची॒र्दश॑ दक्षि॒णा दश॑
प्र॒तीची॒र्दशो॑दी॒चीर्दशो॑र्ध्वास्तेभ्यो॑ नम॒स्ते नो॑ मृडयन्तु ते यं द्वि॒ष्मो
यश्च॑ नो द्वेष्टि॑ तं वो ज॒म्भे द॑धामि (२७)

ती॒र्थानि॑ यश्च॑ षट्॑॥ [११]

[अश्मन् य इमोर्देनमाशुः प्राचीं जीमूतस्य यदक्रन्दो मा नो मित्रो ये वाजिनं नवं (९)

अश्मन्मनोयुजं प्राचीमनु शर्म यच्छतु तेषामभिगूतिः षट्त्वारिंशत्। अश्मन् हविष्मान्॥]

GitHub: <http://stotrasamhita.github.io> | <http://github.com/stotrasamhita>

Credits: <http://stotrasamhita.github.io/about/>